

Turó del Pujol

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: El Pujol
Alçada: 617

Coordenades:

Latitud: 41.61108
Longitud: 2.0275
UTM Est (X): 418971
UTM Nord (Y): 4607053

Classificació

Número de fitxa 08120 - 402
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: La part més deteriorada des d'un punt de vista de la conservació és la zona urbanitzada.
Protecció Legal
Observacions protecció: Una part del turó consta amb el número 10, dins la fitxa de béns arqueològics a protegir denominada Can Solà del Racó (número 8 del Catàleg), sota la denominació Feixes de Can Solà del Racó, turó del Pujol)
(Pla d'Ordenació Urbanística Municipal aprovat definitivament per acord de la Comissió Territorial d'Urbanisme de Barcelona, adoptat en la sessió de 14 de maig de 2009, i publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 5469 el dia 22 de setembre de 2009).
Data aprovació: dt., 22/09/2009 - 12:00
Accés Fàcil
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris

Descripció

El Pujol, és un turó situat al final de la carena del Salt, al sud del municipi de Matadepera. Mesura 618 metres d'alçada. Per llevant el delimita el Torrent de Can Solà del Racó, mentre que per ponent, ho ha el Torrent del Salt, conegut també popularment amb el nom de Torrent dels Abeuradors.

A l'est, al peu del Camí de Can Torres, un cop deixat enrere l'antic mas de Can Solà del Racó, hi ha la Font de la Tartana, la més important de tot l'entorn. Aquest vessant és ombrívol, amb predomini d'alzina i sotabosc d'arítjol, galzeran i herbassar característic de les zones humides. És un espai concorregut per excursionistes i ciclistes, que s'aturen a omplir cantimplors i a esmorzar o berenar. L'espai està arranjat amb dues taules i bancs de fusta i un parell de papereres, i proteccions de baranes de fusta tractada.

La part sud del turó, fins a la cota 525 m, està destinada a sòl urbà consolidat. En la confluència dels carrers de Gregal, de Ponent i de la Tramuntana, s'inicia una pista forestal que transcorre paral·lela pel vessant esquerre del Torrent del Salt en direcció al Camí dels Monjos, però que el primer trencall permet pujar fins el Collet del Pujol. Pel vessant est, l'accés es fa just a mà esquerra del camí que mena a la Font de la Tartana. El primer tram és molt costerut i està cimentat. Després del primer revolt, entrant per la pista, a mà dreta, hi ha les restes d'un forn de calç amb la pedrera i el descarregador mig emboscats.

Destaca, en el replà del Collet del Pujol, una fita de propietat situada aprofitant una massa rocosa al capdamunt del collet.

La vegetació està relacionada amb el clima mediterrani subhumit. El bosc principal que s'hi desenvolupa és l'alzinar amb algun roure sobretot al vessant nord i nord-est. L'interior d'aquest bosc és molt dens i ombrívol, gairebé intransitable; no hi entra gairebé la llum i el substrat herbaci és gairebé inexistent. En canvi és molt ric en lianes com l'arítjo (*Smilax aspera*) i el lligabosc (*Lonicera implexa*). També destaquen espècies com la roja (*Rubia peregrina*), l'aladern (*Rhamnus alaternus*) i l'esperguera boscana (*Asparagus acutifolius*). En les obagues es pot localitzar alguna pinassa (*Pinus nigra*) i un sotabosc ric en arítjol (*Smilax aspera*), galzeran (*Ruscus aculeatus*) o l'aladern fals (*Phillyrea latifolia*). Al vessant sud i sud-est, en canvi, predominen les pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*), resistents a la manca d'aigua, fruit de la transformació humana del bosc primitiu. Per això es troba barrejat amb bruc i arboç, i en els pedregars ben orientats al sol, es poden observar càdec (*Juniperus oxycedrus*), cirerer d'arboç (*Arbutus unedo*), l'aladern fals (*Phillyrea latifolia*) els conillets (*Antirrhinum majus*) i l'estepa blanca (*Cistus albidus*), el romaní (*Salvia rosmarinus*) i la farigola (*Thymus vulgaris*) barrejats amb l'esperguera boscana (*Asparagus acutifolius*) i altres plantes herbàcies.

Entremig del bosc també es localitzen altres restes de l'empremta humana que fins no fa pas massa eren ben visibles. Es tracta de murs de pedra seca per contenir les feixes, que van desapareixent inexorablement, bàsicament, ja sigui per l'abandonament de les terres de cultiu i creixement de la vegetació, o per la pressió urbanística. A ponent, destaca un camí emprat pels pagesos, reforçat amb pedra seca i a mà dreta unes feixes, en part murades, amb les restes d'una surgència.

Al vessant nord les alzines de rebrot permeten localitzar les restes d'antigues places carboneres i alguna sùtia de carbonet, gairebé imperceptibles.

Observacions:

A la fitxa del catàleg es delimita una àrea heterogenia, on hi ha diverses parcel·les que inclouen elements tan variats com una masia, una vil·la romana o un forn de calç. Pel que fa al turó, només en delimita una petita extensió ubicada al sudest. Però l'existència d'una massa forestal a tocar, amb els torrents i la carena del Salt o la costa del Tet com a corredors biològics fa d'aquest indret un espai vital que caldria protegir incorporant-lo al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac, car la pressió humana és extrema (motocròs, bicicletes tot terreny, quads).

Bibliografia

AJUNTAMENT de Matadepera (2009). Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Matadepera. Volum IV. Catàleg de Béns.

